

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) NR 1034/2011

z dnia 17 października 2011 r.

w sprawie nadzoru nad bezpieczeństwem w zarządzaniu ruchem lotniczym i służbach żeglugi powietrznej oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 691/2010

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 550/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie zapewniania służb żeglugi powietrznej w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (rozporządzenie w sprawie zapewniania służb) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4,uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 551/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie organizacji i użytkowania przestrzeni powietrznej w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (rozporządzenie w sprawie przestrzeni powietrznej) ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE ⁽³⁾, w szczególności jego art. 8b,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 Komisja, przy współpracy Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego („Agencji”), powinna przyjąć odpowiednie przepisy wykonawcze, aby określić zestaw regulacyjnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa, którego celem jest wdrożenie skutecznej funkcji nadzorczej nad bezpieczeństwem w zarządzaniu ruchem lotniczym (ATM). Zgodnie z art. 8b rozporządzenia (WE) nr 216/2008 te przepisy wykonawcze powinny zostać opracowane na podstawie art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 549/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. ustanawiającego ramy tworzenia Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej (rozporządzenie ramowe) ⁽⁴⁾. Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowi rozporządzenie Komisji (WE) nr 1315/2007 z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie nadzoru nad bezpieczeństwem w zarządzaniu ruchem lotniczym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2096/2005 ⁽⁵⁾.
- (2) Konieczne jest doprecyzowanie roli i funkcji właściwych organów na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 216/2008, rozporządzenia (WE) nr 549/2004,

rozporządzenia (WE) nr 550/2004 oraz rozporządzenia (WE) nr 552/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie interoperacyjności Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym (rozporządzenie w sprawie interoperacyjności) ⁽⁶⁾. Rozporządzenia te zawierają wymogi dotyczące bezpieczeństwa służb żeglugi powietrznej. Obowiązek bezpiecznego zapewniania służb spoczywa na instytucji zapewniającej służby, państwa członkowskie powinny zaś zapewnić skuteczny nadzór sprawowany przez właściwe organy.

- (3) Niniejsze rozporządzenie nie powinno obejmować operacji wojskowych ani szkoleń zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 549/2004 i art. 1 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 216/2008.
- (4) Właściwe organy powinny przeprowadzać audyty i kontrole w zakresie przepisów bezpieczeństwa, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w ramach stosownych inspekcji i nadzoru wymaganych rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 oraz rozporządzeniem (WE) nr 550/2004.
- (5) Właściwe organy powinny rozważyć wykorzystanie rozwiązań z zakresu nadzoru nad bezpieczeństwem określonych w niniejszym rozporządzeniu w innych nadzorowanych obszarach, w zależności od potrzeb, w celu zapewnienia skuteczności i spójności nadzoru.
- (6) Wszystkie służby żeglugi powietrznej, w tym zarządzanie przepływem ruchu lotniczego (ATFM) oraz zarządzanie przestrzenią powietrzną (ASM), korzystają z systemów funkcjonalnych, które umożliwiają zarządzanie ruchem lotniczym. Dlatego też wszelkie zmiany w systemach funkcjonalnych powinny podlegać nadzorowi nad bezpieczeństwem.
- (7) Właściwe organy powinny podjąć wszelkie niezbędne działania w razie stwierdzenia, że system lub jego część składowa nie spełniają właściwych wymogów. W takim przypadku, a szczególnie w razie konieczności wydania wytycznych w sprawie bezpieczeństwa, właściwy organ powinien rozważyć zlecenie wyznaczonym instytucjom odpowiedzialnym za wydanie deklaracji, o której mowa w art. 5 lub art. 6 rozporządzenia (WE) nr 552/2004, przeprowadzenia szczegółowej kontroli dotyczącej danego systemu technicznego.
- (8) Roczne sprawozdania z nadzoru nad bezpieczeństwem przygotowane przez właściwe organy powinny przyczynić się do przejrzystości i rzetelności nadzoru nad bezpieczeństwem. Sprawozdania te powinny być adresowane do Komisji, Agencji i państwa członkowskiego wyznaczającego lub ustanawiającego właściwy organ. Ponadto roczne sprawozdania z nadzoru powinny być wykorzystywane do celów współpracy regionalnej, inspekcji standaryzacyjnych przeprowadzanych na

⁽¹⁾ Dz.U. L 96 z 31.3.2004, s. 10.⁽²⁾ Dz.U. L 96 z 31.3.2004, s. 20.⁽³⁾ Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 96 z 31.3.2004, s. 1.⁽⁵⁾ Dz.U. L 291 z 9.11.2007, s. 16.⁽⁶⁾ Dz.U. L 96 z 31.3.2004, s. 26.

- podstawie rozporządzenia (WE) nr 216/2008 i monitorowania nadzoru nad bezpieczeństwem w wymiarze międzynarodowym. Sprawozdania z działań powinny zawierać odpowiednie informacje na temat monitorowania skuteczności działania w zakresie bezpieczeństwa, przestrzegania przez nadzorowane organizacje regulacyjnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa, programu regulacyjnych audytów w zakresie bezpieczeństwa, kontroli potwierdzeń bezpieczeństwa, zmian w systemach funkcjonalnych wprowadzonych przez nadzorowane organizacje zgodnie z procedurami przyjętymi przez właściwy organ, a także wytycznych w sprawie bezpieczeństwa wydanych przez ten organ.
- (9) Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 216/2008 oraz art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 właściwe organy powinny dokonać odpowiednich ustaleń dotyczących bliskiej współpracy w celu zapewnienia odpowiedniego nadzoru nad instytucjami zapewniającymi służby żeglugi powietrznej, które zapewniają służby odnoszące się do przestrzeni powietrznej będącej w gestii innego państwa członkowskiego niż to, które wydało certyfikat. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE) nr 216/2008 właściwe organy powinny dokonywać wymiany informacji, zwłaszcza w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem organizacji.
- (10) Agencja powinna dodatkowo ocenić przepisy niniejszego rozporządzenia, w szczególności przepisy odnoszące się do nadzoru nad bezpieczeństwem zmian, a także wydać opinię w celu dostosowania tych zmian do kompleksowego podejścia systemowego, z uwzględnieniem włączenia tych przepisów do przyszłej wspólnej struktury regulacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego i biorąc pod uwagę doświadczenie uzyskane przez zainteresowane strony i właściwe organy. Opinia Agencji powinna ponadto mieć na celu ułatwienie realizacji państwowego programu bezpieczeństwa Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) w Unii w ramach tego kompleksowego podejścia systemowego.
- (11) Bezpieczna realizacja niektórych funkcji sieciowych określonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 551/2004 wymaga, aby podmiot w nie zaangażowany podlegał określonym wymogom bezpieczeństwa. Wymogi te, mające na celu zagwarantowanie, że taki podmiot lub organizacja działa w sposób bezpieczny, ustanowione są w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 677/2011 z dnia 7 lipca 2011 r. ustanawiającym szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące funkcji sieciowych zarządzania ruchem lotniczym (ATM) oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 691/2010⁽¹⁾. Są to organizacyjne wymogi bezpieczeństwa, które są bardzo podobne do ogólnych wymogów ustanowionych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1035/2011⁽²⁾, ale dostosowane do wymaganego poziomu bezpieczeństwa funkcji sieciowych. W celu wsparcia całościowego podejścia systemowego do regulacji kwestii bezpieczeństwa w dziedzinie lotnictwa cywilnego realizacja tych wymogów musi być nadzorowana w taki sam sposób, w jaki nadzoruje się instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej.
- (12) W swoich zaleceniach z lipca 2007 r. grupa wysokiego szczebla ds. przyszłych europejskich regulacji lotniczych podkreśliła konieczność oddzielenia nadzoru regulacyjnego od zapewniania służb lub realizacji funkcji. Zgodnie z tą zasadą art. 6 rozporządzenia (WE) nr 551/2004 stanowi, że podmiot wyznaczony do wykonywania funkcji sieciowych musi podlegać odpowiednim ustaleniom w zakresie nadzoru. Ponieważ Agencja prowadzi już niezależny nadzór nad bezpieczeństwem wobec instytucji zapewniających ATM/ANS o zasięgu ogólnoeuropejskim zgodnie z art. 22a rozporządzenia (WE) nr 216/2008, wyznaczenie Agencji do wspomagania Komisji w wykonywaniu tych samych zadań związanych z europejskimi funkcjami sieciowymi byłoby w pełni zgodne z europejską polityką bezpieczeństwa lotniczego.
- (13) Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 1315/2007.
- (14) Należy zmienić rozporządzenie Komisji (UE) nr 691/2010 z dnia 29 lipca 2010 r. ustanawiające system skuteczności działania dla służb żeglugi powietrznej i funkcji sieciowych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2096/2005⁽³⁾, aby dostosować je do niniejszego rozporządzenia.
- (15) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Jednolitej Przestrzeni Powietrznej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia wymogi, które właściwe organy mają stosować przy pełnieniu funkcji nadzorczej nad bezpieczeństwem w odniesieniu do służb żeglugi powietrznej, zarządzania przepływem ruchu lotniczego (ATFM), zarządzania przestrzenią powietrzną (ASM) dla ogólnego ruchu lotniczego oraz pozostałych funkcji sieciowych.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do działalności właściwych organów i uprawnionych podmiotów działających w ich imieniu, w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem służb żeglugi powietrznej, ATFM, ASM i pozostałych funkcji sieciowych.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 549/2004 i art. 3 rozporządzenia (WE) nr 216/2008. Nie stosuje się jednak definicji „certyfikatu” podanej w art. 2 pkt 15 rozporządzenia (WE) nr 549/2004.

Stosuje się również następujące definicje:

- 1) „działanie naprawcze” oznacza działanie mające na celu wyeliminowanie przyczyn stwierdzonej niezgodności;

⁽¹⁾ Dz.U. L 185 z 15.7.2011, s. 1.

⁽²⁾ Zob. s. 23 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽³⁾ Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 1.

- 2) „system funkcjonalny” oznacza połączenie systemów, procedur i zasobów ludzkich dokonane w celu spełnienia danej funkcji w kontekście ATM;
- 3) „menedżer sieci” oznacza bezstronny i kompetentny podmiot, któremu na podstawie art. 6 ust. 2 lub art. 6 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 551/2004 powierzono realizację zadań określonych w tym artykule i w niniejszym rozporządzeniu;
- 4) „funkcje sieciowe” oznaczają określone funkcje opisane w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 551/2004;
- 5) „organizacja” oznacza instytucję zapewniającą służby żeglugi powietrznej albo podmiot zapewniający ATFM, ASM lub pozostałe funkcje sieciowe;
- 6) „proces” oznacza zestaw powiązanych lub interaktywnych działań, które przekształcają dane wejściowe na dane wynikowe;
- 7) „potwierdzenie bezpieczeństwa” oznacza wykazanie i udowodnienie, że proponowana zmiana w systemie funkcjonalnym może zostać wdrożona w ramach celów lub standardów wynikających z obowiązujących ram prawnych, w sposób zgodny z regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa;
- 8) „wytyczne w sprawie bezpieczeństwa” oznaczają dokument wydany lub przyjęty przez właściwy organ upoważniający do podjęcia działań dotyczących systemu funkcjonalnego do celu przywrócenia bezpieczeństwa, w przypadku istnienia dowodów wskazujących na zagrożenie bezpieczeństwa lotniczego;
- 9) „cel w zakresie bezpieczeństwa” oznacza zadeklarowaną jakość lub ilość, określającą najwyższą częstotliwość lub największe prawdopodobieństwo, przy których można oczekiwać wystąpienia zagrożenia;
- 10) „regulacyjny audyt w zakresie bezpieczeństwa” oznacza regularne i niezależne działanie sprawdzające prowadzone przez właściwy organ lub w jego imieniu, mające na celu stwierdzenie, czy kompletne ustalenia związane z bezpieczeństwem lub ich części składowe, odnoszące się do procesów i ich wyników, produktów lub służb, są zgodne z wymaganymi ustaleniami w zakresie bezpieczeństwa, a także czy są skutecznie wdrażane i odpowiednie do osiągnięcia spodziewanych rezultatów;
- 11) „regulacyjne wymagania w zakresie bezpieczeństwa” oznaczają wymogi ustanowione przepisami Unii lub przepisami krajowymi, dotyczące zapewnienia służb żeglugi powietrznej lub funkcji ATFM i ASM lub pozostałych funkcji sieciowych, a także dotyczące kompetencji technicznych i operacyjnych oraz predyspozycji do zapewniania takich służb i sprawowania takich funkcji, zarządzania ich bezpieczeństwem oraz systemów, ich części składowych i związanych z nimi procedur;
- 12) „wymóg bezpieczeństwa” oznacza środki ograniczania ryzyka, zdefiniowane w strategii ograniczania ryzyka służącej osiągnięciu określonego szczególnego celu w zakresie bezpieczeństwa, w tym wymogi organizacyjne, operacyjne, proceduralne, funkcjonalne, eksploatacyjne i interoperacyjne lub cechy środowiskowe;
- 13) „weryfikacja” oznacza potwierdzenie poprzez dostarczenie obiektywnego dowodu na to, że określone wymogi zostały spełnione;
- 14) „ATM/ANS o zasięgu ogólnoeuropejskim” oznacza działanie, które zostało zaplanowane i utworzone z myślą o użytkownikach w większości państw członkowskich, bądź we wszystkich państwach członkowskich, i które może zostać rozszerzone także poza przestrzeń powietrzną terytorium podlegającego postanowieniom traktatu.

Artykuł 3

Właściwe organy ds. nadzoru

Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia i bez uszczerbku dla wzajemnego uznawania certyfikatów instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej zgodnie z art. 7 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 i art. 11 rozporządzenia (WE) nr 216/2008, właściwymi organami ds. nadzoru są:

- w odniesieniu do organizacji, których główne miejsce prowadzenia działalności i ewentualnie siedziba znajdują się w państwie członkowskim oraz zapewniających służby żeglugi powietrznej na terytorium tego państwa członkowskiego – krajowy organ nadzorujący wyznaczony lub ustanowiony przez to państwo członkowskie;
- w odniesieniu do organizacji, w których na podstawie porozumień zawartych pomiędzy państwami członkowskimi zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 zadania związane z nadzorem nad bezpieczeństwem rozdzielone zostały inaczej niż przewidziano w lit. a) – właściwe organy wyznaczone lub ustanowione na podstawie tych porozumień. Porozumienia te muszą spełniać wymogi art. 2 ust. 3–6 rozporządzenia (WE) nr 550/2004;
- w odniesieniu do organizacji zapewniających ATM/służby żeglugi powietrznej w przestrzeni powietrznej terytorium podlegającego postanowieniom traktatu oraz mających główne miejsce prowadzenia działalności i ewentualnie siedzibę poza terytorium podlegającym postanowieniom traktatu – Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego („Agencja”);
- w odniesieniu do organizacji zapewniających ATM/służby żeglugi powietrznej o zasięgu ogólnoeuropejskim, a także w odniesieniu do wszelkich pozostałych funkcji sieciowych w przestrzeni powietrznej terytorium podlegającego postanowieniom traktatu – Agencja.

Artykuł 4

Funkcja nadzorcza nad bezpieczeństwem

1. Właściwe organy sprawują nadzór nad bezpieczeństwem w ramach swoich zadań związanych z nadzorem w zakresie wymogów odnoszących się do służb żeglugi powietrznej, jak również ATFM, ASM i pozostałych funkcji sieciowych, w celu monitorowania bezpiecznego zapewnienia tych działań oraz sprawdzania, czy przestrzegane są obowiązujące regulacyjne wymagania w zakresie bezpieczeństwa oraz ustalenia dotyczące ich wykonania.

2. W przypadku zawarcia porozumienia w sprawie nadzoru nad organizacjami działającymi w funkcjonalnych blokach przestrzeni powietrznej, obejmujących przestrzeń powietrzną podlegającą odpowiedzialności więcej niż jednego państwa członkowskiego, lub w przypadku służb transgranicznych zainteresowane państwa członkowskie określają i rozdzielają zadania związane z nadzorem nad bezpieczeństwem w sposób zapewniający:

- a) istnienie określonych punktów odpowiedzialnych za wdrażanie wszystkich przepisów niniejszego rozporządzenia;
- b) przejrzystość mechanizmów nadzoru nad bezpieczeństwem i ich wyników z punktu widzenia państw członkowskich;
- c) wymianę odpowiednich informacji między organem(organami) nadzoru a organem certyfikującym.

Państwa członkowskie regularnie dokonują przeglądu porozumienia i jego praktycznego stosowania, szczególnie pod względem uzyskanej skuteczności działania w zakresie bezpieczeństwa.

3. W przypadku zawarcia porozumienia w sprawie nadzoru nad organizacjami działającymi w funkcjonalnych blokach przestrzeni powietrznej bądź w przypadku działalności transgranicznej, gdy Agencja jest właściwym organem przynajmniej dla jednej z organizacji zgodnie z art. 3 lit. b), dane państwa członkowskie współdziałają z Agencją, aby zapewnić spełnienie wymogów ust. 2 lit. a), b) i c).

Artykuł 5

Monitorowanie skuteczności działania w zakresie bezpieczeństwa

1. Właściwe organy regularnie monitorują i oceniają uzyskane poziomy bezpieczeństwa w celu stwierdzenia, czy spełniają one regulacyjne wymagania w zakresie bezpieczeństwa odnoszące się do bloków przestrzeni powietrznej pozostających w gestii tych organów.

2. Właściwe organy wykorzystują wyniki monitorowania bezpieczeństwa przede wszystkim w celu określenia obszarów, w których priorytetowe znaczenie ma weryfikacja zgodności z regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa.

Artykuł 6

Weryfikacja zgodności z regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa

1. Właściwe organy ustanawiają proces mający na celu sprawdzenie:

- a) zgodności z obowiązującymi regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa przed wydaniem lub wznowieniem certyfikatu koniecznego do zapewniania służby żeglugi powietrznej, w tym zgodności z warunkami bezpieczeństwa dołączonymi do certyfikatu;
- b) zgodności z obowiązkami w zakresie bezpieczeństwa określonymi w dokumencie wyznaczającym wydanym zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 550/2004;
- c) bieżącej zgodności organizacji z obowiązującymi regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa;
- d) wdrożenia celów w zakresie bezpieczeństwa, wymogów bezpieczeństwa i spełnienia pozostałych warunków bezpieczeństwa określonych w:
 - (i) deklaracjach o weryfikacji systemów, w tym we wszelkich stosownych deklaracjach o zgodności lub przydatności do wykorzystania części składowych systemów, wydanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 552/2004;

(ii) procedurach oceny i ograniczania ryzyka wymaganych na podstawie regulacyjnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa odnoszących się do służb żeglugi powietrznej, ATFM, ASM i menedżera sieci;

e) wdrożenia wytycznych w sprawie bezpieczeństwa.

2. Proces, o którym mowa w ust. 1:

- a) opiera się na udokumentowanych procedurach;
- b) jest prowadzony przy użyciu specjalnie przygotowanej dokumentacji ułatwiającej pracownikom odpowiedzialnym za nadzór nad bezpieczeństwem wypełnianie ich zadań;
- c) obejmuje przekazanie zainteresowanej organizacji informacji o efektach działalności w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem;
- d) opiera się na regulacyjnych audytach i kontrolach w zakresie bezpieczeństwa przeprowadzanych zgodnie z art. 7, 9 i 10;
- e) dostarcza właściwym organom dowodów niezbędnych do przeprowadzenia dalszych działań, w tym środków przewidzianych w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 549/2004, art. 7 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 oraz art. 10, 25 i 68 rozporządzenia (WE) nr 216/2008 w sytuacjach, gdy regulacyjne wymagania w zakresie bezpieczeństwa nie są spełnione.

Artykuł 7

Regulacyjne audyty w zakresie bezpieczeństwa

1. Regulacyjne audyty w zakresie bezpieczeństwa są przeprowadzane przez właściwe organy lub wyznaczone przez nie uprawnione podmioty.

2. Regulacyjne audyty w zakresie bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1:

- a) dostarczają właściwym organom dowodów zgodności z obowiązującymi regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa oraz ustaleniami wykonawczymi, uzyskiwanych poprzez ocenę konieczności wprowadzenia poprawy lub przeprowadzenia działań naprawczych;
- b) są niezależne od wewnętrznych audytów przeprowadzanych przez zainteresowaną organizację w ramach systemów zarządzania bezpieczeństwem lub jakością;
- c) są przeprowadzane przez wykwalifikowanych audytorów zgodnie z przepisami art. 12;
- d) dotyczą kompletnych ustaleń wykonawczych lub ich części składowych, a także procesów, produktów lub służb;
- e) określają, czy:
 - (i) ustalenia wykonawcze są zgodne z regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa;
 - (ii) podejmowane działania są zgodne z ustaleniami wykonawczymi;
 - (iii) skutki działań odpowiadają skutkom oczekiwanym od ustaleń wykonawczych;
- f) prowadzą do usunięcia wszelkich stwierdzonych niezgodności, zgodnie z art. 8.

3. W ramach programu inspekcji, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1035/2011, właściwe organy ustanawiają i aktualizują przynajmniej raz w roku program regulacyjnych audytów w zakresie bezpieczeństwa w celu:

- a) objęcia wszystkich obszarów, które potencjalnie mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, w których stwierdzono problemy;
- b) objęcia wszystkich organizacji, służb i funkcji sieciowych pozostających pod nadzorem właściwego organu;
- c) zapewnienia przeprowadzania audytów w sposób proporcjonalny do poziomu ryzyka, jakie stwarza działalność danych organizacji;
- d) zapewnienia przeprowadzania wystarczającej liczby audytów w okresie dwóch lat celem sprawdzenia zgodności wszystkich organizacji z obowiązującymi regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa we wszystkich odpowiednich obszarach systemu funkcjonalnego;
- e) zapewnienia monitorowania realizacji działań naprawczych.

4. Właściwe organy mogą podjąć decyzję o zmianie zakresu zaplanowanych audytów oraz o przeprowadzeniu dodatkowych audytów, w zależności od potrzeb.

5. Właściwe organy decydują, które ustalenia, elementy, służby, funkcje, produkty, miejsca i rodzaje działalności podlegają audytowi w określonym przedziale czasu.

6. Uwagi z audytu i stwierdzone niezgodności są dokumentowane. Stwierdzone niezgodności potwierdza się dowodami i wskazuje, na podstawie jakich obowiązujących regulacyjnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ustaleń dotyczących ich wykonania przeprowadzony został audyt.

7. Sporządza się sprawozdanie z audytu, które zawiera szczegółowe informacje dotyczące niezgodności.

Artykuł 8

Działania naprawcze

1. Właściwe organy przekazują wyniki audytu organizacjom, których on dotyczył, oraz jednocześnie nakazują podjęcie działań naprawczych w odniesieniu do stwierdzonych niezgodności, niezależnie od wszelkich dodatkowych działań wynikających z obowiązujących regulacyjnych wymagań w zakresie bezpieczeństwa.

2. Organizacje, w których przeprowadzono audyt, określają działania naprawcze uznane za konieczne do usunięcia niezgodności oraz harmonogram ich realizacji.

3. Właściwe organy oceniają działania naprawcze oraz ich realizację określone przez organizacje, w których przeprowadzono audyt, a następnie je zatwierdzają, jeśli w wyniku oceny uznają, że są one wystarczające do usunięcia niezgodności.

4. Organizacje, w których przeprowadzono audyt, rozpoczynają działania naprawcze zatwierdzone przez właściwe organy. Działania te oraz proces monitorowania ich realizacji muszą zostać zakończone w terminie zatwierdzonym przez właściwe organy.

Artykuł 9

Nadzór nad bezpieczeństwem zmian w systemach funkcjonalnych

1. Podejmując decyzję o wprowadzeniu zmian mających wpływ na bezpieczeństwo w systemach funkcjonalnych, organizacje stosują wyłącznie procedury zatwierdzone przez odpowiedni właściwy organ. W przypadku instytucji zapewniających służby ruchu lotniczego oraz instytucji zapewniających służby łączności, nawigacji lub nadzoru odpowiedni właściwy organ zatwierdza te procedury w ramach rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1035/2011.

2. Organizacje informują odpowiedni właściwy organ o planowanych zmianach związanych z bezpieczeństwem. W tym celu właściwe organy ustanawiają odpowiednie procedury administracyjne zgodnie z prawem krajowym.

3. Z wyjątkiem przypadków stosowania art. 10 organizacje mogą wdrażać zmiany, o których poinformowały, zgodnie z procedurami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Procedura kontroli proponowanych zmian

1. Właściwe organy dokonują kontroli potwierdzeń bezpieczeństwa związanych z nowymi systemami funkcjonalnymi lub zmianami w istniejących systemach funkcjonalnych zaproponowanymi przez organizację, jeżeli:

a) w wyniku oceny stopnia dotkliwości, przeprowadzonej zgodnie z pkt 3.2.4 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1035/2011, stwierdzony zostanie stopień dotkliwości 1 lub 2 dla ewentualnych następstw stwierdzonych zagrożeń; lub

b) wdrożenie zmian wymaga wprowadzenia nowych standardów lotniczych.

Jeżeli właściwe organy stwierdzają konieczność przeprowadzenia kontroli w sytuacjach innych niż określone w lit. a) i b), zawiadamiają organizację, że dokonają kontroli bezpieczeństwa w zakresie zmian, o których zostały poinformowane.

2. Kontrole przeprowadzane są w sposób proporcjonalny do poziomu ryzyka stwarzanego przez nowy system funkcjonalny lub zmianę w istniejących systemach funkcjonalnych.

Kontrole:

a) wykorzystują udokumentowane procedury;

b) są prowadzona przy użyciu specjalnie przygotowanej dokumentacji ułatwiającej pracownikom odpowiedzialnym za nadzór nad bezpieczeństwem wypełnianie ich zadań;

- c) uwzględniają cele w zakresie bezpieczeństwa, wymogi bezpieczeństwa oraz pozostałe warunki bezpieczeństwa związane z przedmiotową zmianą, które określono w:
- (i) deklaracjach o weryfikacji systemów, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 552/2004;
 - (ii) deklaracjach o zgodności lub przydatności do wykorzystania części składowych systemów, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 552/2004; lub
 - (iii) dokumentacji dotyczącej oceny i ograniczania ryzyka ustanowionej zgodnie z obowiązującymi regulacyjnymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa;
- d) w razie potrzeby określają dodatkowe warunki bezpieczeństwa związane z wdrażaniem zmian;
- e) obejmują ocenę tego, na ile akceptowalne są przedstawione potwierdzenia bezpieczeństwa, i uwzględniają:
- (i) identyfikację zagrożeń;
 - (ii) spójność z przyznanymi stopniami dotkliwości;
 - (iii) ważność celów w zakresie bezpieczeństwa;
 - (iv) ważność, skuteczność i wykonalność wymogów bezpieczeństwa oraz wszelkich pozostałych warunków bezpieczeństwa;
 - (v) potwierdzenie, że cele w zakresie bezpieczeństwa, wymogi bezpieczeństwa i pozostałe warunki bezpieczeństwa są nadal przestrzegane;
 - (vi) potwierdzenie, że proces wydawania potwierdzeń bezpieczeństwa spełnia obowiązujące regulacyjne wymagania w zakresie bezpieczeństwa;
- f) sprawdzają procesy stosowane przez organizacje podczas wydawania potwierdzeń bezpieczeństwa w odniesieniu do nowego systemu funkcjonalnego lub zmian, jakie zamierzają one wprowadzić w istniejących systemach funkcjonalnych;
- g) określają konieczność weryfikacji bieżącej zgodności;
- h) obejmują wszelką konieczną koordynację z organami odpowiedzialnymi za nadzór nad bezpieczeństwem zdatności do lotu i operacji lotniczych;
- i) zapewniają informację o akceptacji, w razie konieczności na określonych warunkach, lub odpowiednio uzasadnionym braku akceptacji rozpatrywanej zmiany.

3. Wprowadzenie w życie zmian rozpatrywanych w ramach kontroli podlega zatwierdzeniu przez właściwe organy.

Artykuł 11

Uprawnione podmioty

1. W przypadku gdy właściwy organ zdecyduje o wyznaczeniu uprawnionego podmiotu do przeprowadzenia

regulacyjnych audytów lub kontroli w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, organ ten dba o to, aby kryteria wyboru spośród podmiotów kwalifikowanych zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 oraz art. 13 rozporządzenia (WE) nr 216/2008 obejmowały następujące wymogi:

- a) uprawniony podmiot posiada wcześniejsze doświadczenie w ocenie bezpieczeństwa podmiotów działających w branży lotniczej;
- b) uprawniony podmiot nie jest równocześnie zaangażowany w działalność wewnętrzną związaną z systemami zarządzania bezpieczeństwem lub jakością zainteresowanej organizacji;
- c) cały personel odpowiedzialny za przeprowadzenie regulacyjnych audytów lub kontroli w zakresie bezpieczeństwa posiada odpowiednie przeszkolenie i kwalifikacje oraz spełnia kryteria kwalifikacyjne określone w art. 12 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

2. Uprawniony podmiot dopuszcza możliwość przeprowadzenia u niej audytu przez właściwy organ lub inny organ działający w jego imieniu.

3. Właściwe organy przechowują rejestr uprawnionych podmiotów, którym zlecono przeprowadzanie w ich imieniu regulacyjnych audytów lub kontroli w zakresie bezpieczeństwa. Rejestr ten dokumentuje zgodność z wymogami podanymi w ust. 1.

Artykuł 12

Zdolność do sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem

1. Państwa członkowskie i Komisja dbają o to, by właściwe organy miały niezbędną zdolność do sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem wszystkich podlegających im organizacji, w tym odpowiednie zasoby do realizacji zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Właściwe organy przeprowadzają i następnie aktualizują co dwa lata ocenę zasobów ludzkich niezbędnych do realizacji funkcji nadzorczych nad bezpieczeństwem, w oparciu o analizy procesów wymaganych na mocy niniejszego rozporządzenia oraz ich stosowania.

3. Właściwe organy zapewniają posiadanie przez wszystkie osoby odpowiedzialne za nadzór nad bezpieczeństwem kompetencji niezbędnych do realizacji ich zadań. W związku z tym organy te:

- a) określają i dokumentują wykształcenie, szkolenia, wiedzę techniczną i praktyczną, doświadczenie i kwalifikacje niezbędne do wykonywania zadań na każdym stanowisku wiążącym się z odpowiedzialnością za nadzór nad bezpieczeństwem w ramach ich struktury;
- b) zapewniają specjalistyczne szkolenie osobom odpowiedzialnym za nadzór nad bezpieczeństwem w ramach ich struktury;

- c) zapewniają spełnianie przez pracowników wyznaczonych do przeprowadzania regulacyjnych audytów w zakresie bezpieczeństwa, w tym audytorów z uprawnionych podmiotów, kryteriów kwalifikacyjnych określonych przez właściwy organ. Kryteria te obejmują:
- (i) znajomość i rozumienie wymogów dotyczących służb żeglugi powietrznej, ATFM, ASM i pozostałych funkcji sieciowych, w odniesieniu do których może być przeprowadzony regulacyjny audyt w zakresie bezpieczeństwa;
 - (ii) wykorzystanie technik oceny;
 - (iii) umiejętności wymagane do zarządzania audytem;
 - (iv) potwierdzenie kompetencji audytorów w drodze oceny lub w inny dopuszczalny sposób.

Artykuł 13

Wytyczne w sprawie bezpieczeństwa

1. Właściwe organy wydają wytyczne w sprawie bezpieczeństwa w razie stwierdzenia w systemie funkcjonalnym stanu zagrażającego bezpieczeństwu wymagającego natychmiastowej interwencji.
2. Wytyczne w sprawie bezpieczeństwa przekazywane są zainteresowanym organizacjom i zawierają przynajmniej następujące informacje:
 - a) opis stanu zagrażającego bezpieczeństwu;
 - b) opis systemu funkcjonalnego, którego to dotyczy;
 - c) opis koniecznych działań i ich uzasadnienie;
 - d) termin zapewnienia zgodności wymaganych działań z wytycznymi w sprawie bezpieczeństwa;
 - e) datę wejścia w życie wytycznych.
3. Właściwe organy przekazują informację o wytycznych w sprawie bezpieczeństwa Agencji i pozostałym zainteresowanym właściwym organom, w szczególności organom odpowiedzialnym za nadzór nad bezpieczeństwem systemu funkcjonalnego, a także Komisji.
4. Właściwe organy sprawdzają zgodność z obowiązującymi wytycznymi w sprawie bezpieczeństwa.

Artykuł 14

Rejestry z nadzoru nad bezpieczeństwem

Właściwe organy prowadzą stosowne rejestry dotyczące procesów nadzoru nad bezpieczeństwem, które wchodzą w zakres ich odpowiedzialności, w tym sprawozdania ze wszystkich regulacyjnych audytów w zakresie bezpieczeństwa, oraz pozostałe rejestry związane z bezpieczeństwem, sprawozdania dotyczące certyfikatów, wyznaczania, nadzoru nad bezpieczeństwem wprowadzonych zmian, wytycznych w sprawie bezpieczeństwa i korzystania z pomocy uprawnionych podmiotów; utrzymują one także dostęp do tych dokumentów.

Artykuł 15

Sprawozdania dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem

1. Właściwe organy przygotowują roczne sprawozdanie dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem obejmujące działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia. Spra-

wozдание dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem zawiera także informacje dotyczące następujących kwestii:

- a) struktury organizacyjnej i procedur właściwego organu;
- b) przestrzeni powietrznej pozostającej w gestii państwa członkowskiego, które ustanowiło lub wyznaczyło właściwy organ – w stosownych przypadkach – oraz organizacji podlegających nadzorowi tego właściwego organu;
- c) uprawnionych podmiotów, którym zlecono przeprowadzanie regulacyjnych audytów w zakresie bezpieczeństwa;
- d) aktualnych zasobów właściwego organu;
- e) wszelkich kwestii bezpieczeństwa ustalonych w procesach nadzoru nad bezpieczeństwem realizowanych przez właściwy organ.

2. Państwa członkowskie wykorzystują sprawozdania przygotowane przez ich właściwe organy przy dostarczaniu rocznych sprawozdań dla Komisji, wymaganych na mocy art. 12 rozporządzenia (WE) nr 549/2004.

Roczne sprawozdania dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem udostępnia się zainteresowanym państwom członkowskim w przypadku funkcjonalnych bloków przestrzeni powietrznej, Agencji, a także na potrzeby programów lub działań prowadzonych w ramach uzgodnionych międzynarodowych ustaleń w zakresie monitorowania lub audytowania nadzoru nad bezpieczeństwem służb żeglugi powietrznej, ATFM, ASM i pozostałych funkcji sieciowych.

Artykuł 16

Wymiana informacji pomiędzy właściwymi organami

Właściwe organy dokonują ustaleń w sprawie ścisłej współpracy zgodnie z art. 10 i 15 rozporządzenia (WE) nr 216/2008 i art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 550/2004 oraz wymieniają odpowiednie informacje w celu zapewnienia nadzoru nad bezpieczeństwem obejmującego wszystkie organizacje zapewniające służby transgraniczne lub pełniące funkcje o takim charakterze.

Artykuł 17

Przepisy przejściowe

1. Zarządzanie działaniami, które zostały rozpoczęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1315/2007, odbywa się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Organ państwa członkowskiego, który odpowiadał za nadzór nad bezpieczeństwem obejmujący organizacje, dla których Agencja jest właściwym organem zgodnie z art. 3, przekazuje Agencji obowiązki dotyczące nadzoru nad bezpieczeństwem w tych organizacjach w terminie 12 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem nadzoru nad bezpieczeństwem menedżera sieci, w którym to przypadku ewentualne przekazanie obowiązków Komisji, wspomaganą przez Agencję, następuje w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 18

Uchylenie

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1315/2007 traci moc.

Artykuł 19

Zmiany w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 691/2010

Punkt 1.1 lit. e) w załączniku IV do rozporządzenia (UE) nr 691/2010 otrzymuje brzmienie:

- „e) sprawozdań krajowych organów nadzoru dotyczących bezpieczeństwa, o których mowa w art. 7, 8 i 14 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1034/2011 (*), a także sprawozdań krajowych organów nadzoru dotyczących usuwania stwierdzonych uchybień w zakresie bezpieczeństwa, które objęte są planami działań naprawczych;

(*) Dz.U. L 271 z 18.10.2011, s. 15”.

Artykuł 20

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 października 2011 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący
